

Sēde

Protokola izraksts

2022. gada 22. martā

Nr. 17

34. §

Informatīvais ziņojums "Par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības fondu investīciju aktualitātēm līdz 2022. gada 1. februārim (pusgada ziņojums)"

22-TA-417

(J. Reirs, A. Eberhards, G. Eglītis, S. Šķiltere, H. Beitelis, K. Zonberga, T. Linkaits, A. K. Kariņš)

1. Pieņemt zināšanai iesniegto informatīvo ziņojumu.

2. Atļaut Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai nesamazināt Eiropas Savienības fonda un valsts budžeta līdzfinansējumu un pagarināt projektu īstenošanas termiņus virs sešiem mēnešiem projektiem, kas iekļauti informatīvā ziņojuma 1. pielikumā un 2. pielikumā.

3. Finanšu ministrijai un Labklājības ministrijai, izstrādājot attiecīgus 2014.–2020. gada plānošanas perioda darbības programmu grozījumus:

3.1. iestrādāt REACT-EU kopsumu 230,4 milj. *euro* atbilstoši ar Ministru kabineta 2021. gada 8. jūnija sēdes protokollēmumu (prot. Nr. 46 32. §) apstiprinātajiem Finanšu ministrijas administrētās darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" (222 443 587 *euro*) un Labklājības ministrijas administrētās darbības programmas "Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām" (7 931 641 *euro*) pasākumiem un to finansējuma proporcionālam sadalījumam;

3.2. pāriet uz 100 % REACT-EU līdzfinansējuma likmi darbības programmā "Izaugsme un nodarbinātība" un saglabāt esošo finansējumu un intensitāti (85 % REACT-EU līdzfinansējums un 15 % nacionālais līdzfinansējums) darbības programmā "Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām";

3.3. atstāt spēkā Ministru kabineta 2021. gada 8. jūnija sēdes protokollēmumā (prot. Nr. 46 32. §) noteikto par saistību uzņemšanos pilnā apjomā, tostarp darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 13. prioritārajā virzienā un 14. prioritārajā virzienā (REACT-EU) 51,5 milj. *euro* kā valsts budžeta finansējumu, lai segtu starpību starp sākotnējiem aprēķiniem un Eiropas Komisijas lemto un kompensētu pāreju uz 100 % REACT-EU līdzfinansējuma likmi.

4. Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" ietvaros, lai pilnā apmērā saņemtu Eiropas Savienības finansējumu un mazinātu negatīvu ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci:

4.1. atļaut atkārtoti izmantot citiem augstas gatavības projektiem vai jaunām projekta darbībām Eiropas Savienības finansējumu, kas atbrīvojas Kohēzijas fonda 5. prioritārā virziena "Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte" un 6. prioritārā virziena "Ilgtspējīga transporta sistēma" un Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2. prioritārā virziena "IKT pieejamība, e-pārvalde un pakalpojumi" ietvaros līdz šī protokollēmuma spēkā stāšanās brīdim un turpmāk, ja minētos projektus var sekmīgi pilnā apmērā pabeigt līdz 2023. gada beigām (nepiemērot Ministru kabineta 2020. gada 22. septembra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 55 30. §) 2.1. un 2.2. apakšpunktu), un atļaut Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai sagatavot un steidzamības kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus normatīvajos aktos;

4.2. atbalstīt REACT-EU 13.1.3.2. pasākuma "Atkritumu atkārtota izmantošana, pārstrāde un reģenerācija" pārceļšanu uz Kohēzijas fonda līdzfinansētu 5.2.1. specifisko atbalsta mērķi "Veicināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju" kā valsts budžeta finansējumu un atļaut Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai sagatavot un steidzamības kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā grozījumus normatīvajos aktos;

4.3. Finanšu ministrijai, virzot grozījumus darbības programmā "Izaugsme un nodarbinātība", izstrādāt priekšlikumu risinājumiem Eiropas Savienības fondu avotu pārstrukturēšanai;

4.4. Ekonomikas ministrijai līdz 2022. gada 31. augustam iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā noteikumu projektu par Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 2.1. prioritātes "Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņām" 2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana" 2.1.1.3. pasākuma "AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana lokālajā un individuālajā siltumapgādē un aukstumapgādē" (turpmāk – 2.1.1.3. pasākums) īstenošanu un konkrētu rīcības plānu, paredzot uz 2.1.1.3. pasākumu Eiropas Savienības fondu piešķiruma ietvaros pārcelt darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt energoefektivitāti un vietējo atjaunojamo energoresursu izmantošanu centralizētajā siltumapgādē" trešās projektu iesniegumu atlases kārtas projektus, lai mazinātu ar Ministru kabineta 2022. gada 8. marta sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 13 37. §) 3. punktu piešķirto virsisaistību 56 550 000 *euro* negatīvo ietekmi uz vispārējās valdības budžeta bilanci.

5. Labklājības ministrijai un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai līdz 2024. gada 6. decembrim iesniegt Finanšu ministrijai informāciju par horizontālo principu ieviešanu iekļaušanai darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" noslēguma īstenošanas ziņojumā.

6. Noteikt vienotu kārtību neatbilstoši veikto izdevumu atmaksas termiņu pagarinājumu saskaņošanai Eiropas Savienības fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodā:

6.1. ja līdz 2024. gada 1. augustam Centrālā finanšu un līgumu aģentūra pieņem lēmumu par neatbilstoši veiktiem izdevumiem, to atmaksas termiņu drīkst noteikt ne vēlāk kā 2024. gada 1. decembris;

6.2. ja pēc 2024. gada 1. augusta Centrālā finanšu un līgumu aģentūra pieņem lēmumu par neatbilstoši veiktiem izdevumiem, to atmaksas termiņš ir trīs mēnešu laikā no minētā lēmuma spēkā stāšanās dienas;

6.3. ja finansējuma saņēmējs ar objektīvi pamatotu argumentāciju lūdz Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai neatbilstoši veikto izdevumu atmaksas termiņu ilgāku, nekā noteikts šī protokollēmuma 6.1. un 6.2. apakšpunktā, šāda pagarināta atmaksas termiņa atļaujai ir nepieciešams Ministru kabineta lēmums;

6.4. atļaut Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai saskaņot pašvaldības akciju sabiedrībai "Daugavpils siltumtīkli" projekta Nr. 4.3.1.0/17/A/060 "Siltumcentrāles Nr. 3 siltumavota pārbūve ar iekārtu uz atjaunojamiem energoresursiem uzstādīšanu" avansa 1 409 446,20 *euro* atmaksas termiņu līdz 2028. gada 1. decembrim ar nosacījumu, ka pašvaldības akciju sabiedrība "Daugavpils siltumtīkli" piekrīt līguma par projekta īstenošanu izbeigšanai un apņemas atmaksāt avansu 1 409 446,20 *euro*, par atmaksas kārtību slēdzot trīspusējo vienošanos starp Centrālo finanšu un līgumu aģentūru, Daugavpils pilsētas pašvaldību un pašvaldības akciju sabiedrību "Daugavpils siltumtīkli".

7. Labklājības ministrijai, Veselības ministrijai un Tieslietu ministrijai veikt nepieciešamās darbības, lai iespējami ātri nodrošinātu kavēto ieguldījumu priekšnosacījumu izpildi Eiropas Savienības fondu 2021.–2027. gada plānošanas perioda ietvaros.

8. Lai pilnvērtīgi izpildītu visas Eiropas Komisijas izvirzītās prasības Atveseļošanas fonda plāna sekmīgai ieviešanai saskaņā ar Eiropas Komisijas padomes lēmumu un Atveseļošanas fonda Darbības kārtību, par kuru vienojas Eiropas Komisija un Latvija (turpmāk – Darbības kārtība):

8.1. atļaut Atveseļošanas fonda revīzijas iestādei 2022. gadā un turpmāk savstarpēji saskaņotā termiņā iesniegt audita kopsavilkumu Finanšu ministrijai kā koordinējošai iestādei;

8.2. Izglītības un zinātnes ministrijai, Labklājības ministrijai un Finanšu ministrijai kā nozares ministrijai ne vēlāk kā līdz 2022. gada 30. martam iesniegt Finanšu ministrijā ziņošanai Eiropas Komisijai nepieciešamo informāciju saskaņā ar informatīvā ziņojuma 3. pielikumu vai kavējuma gadījumā – informāciju par aktuālo statusu, prognozi izpildei un priekšlikumu rīcībai;

8.3. Satiksmes ministrijai ne vēlāk kā līdz 2022. gada 30. martam veikt nepieciešamās darbības, ņemot vērā Eiropas Komisijas viedokli par atskaites punkta "Tehnisko prasību pieņemšana savienotai un automatizētai braukšanai" izpildes atbilstību Eiropas Komisijas Padomes lēmumam, un, ja attiecināms, nekavējoties iesniegt Finanšu ministrijai nepieciešamo izpildes informāciju;

8.4. Finanšu ministrijai iesniegt Eiropas Komisijai maksājumu pieprasījumu pēc šī protokollēmuma 8.2. un 8.3. apakšpunkta izpildes, ja attiecināms, bet ne vēlāk kā līdz 2022. gada 30. jūnijam. Steidzamības kārtībā informēt Ministru kabinetu, ja informācija liecina, ka netiks izpildīti visi 2021. gada atskaites punkti, apdraudot maksājuma pieprasījuma iesniegšanu Eiropas Komisijai noteiktā termiņā;

8.5. Finanšu ministrijai līdz 2022. gada 30. aprīlim iesniegt Eiropas Komisijai Atveseļošanas fonda plāna progresu ziņojumu, par pamatu ņemot informatīvā ziņojuma 3. pielikumā un 4. pielikumā sniegto informāciju;

8.6. Atveseļošanas fonda nozares ministrijām un Valsts kancelejai vismaz vienu reizi gadā aktualizēt un iesniegt Finanšu ministrijai pēc pieprasījuma valsts budžeta izdevumu prognozi Atveseļošanas fonda plānā paredzēto investīciju ieviešanai;

8.7. Nozaru ministrijām un institūcijām, kas atbildīgas par Atveseļošanas fonda plāna investīciju un reformu ieviešanu, ieviest efektīvu risku pārvaldību un, konstatējot būtiskus riskus ar divu mēnešu kavējumu saistošo atskaites punktu un mērķu sasniegšanā attiecībā pret Darbības kārtībā noteiktajiem termiņiem, izpildot Ministru kabineta 2022. gada 1. februāra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 5 65. §) 5. punktā doto uzdevumu, steidzamības kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu, vai, iepriekš vienojoties ar Finanšu ministriju, izņēmuma kārtā virzīt iekļaušanai Finanšu ministrijas pusgada ziņojumā, tai skaitā rīcības variantus, priekšnosacījumus, pasākumus šķēršļu novēršanai un konkrētu priekšlikumu rīcībai, kas nodrošina Atveseļošanas fonda plānā noteikto saistību izpildi Atveseļošanas fonda finansējuma saņemšanai no Eiropas Komisijas.

9. Nozaru ministrijas un Valsts kanceleja, izstrādājot Atveseļošanas fonda plāna Ministru kabineta noteikumus vai informatīvo ziņojumu par reformu vai investīciju ieviešanu (un nepieciešamības gadījumā konsultējoties ar Valsts ieņēmumu dienestu), attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) finansēšanu, ievēro šādus nosacījumus:

9.1. valsts budžeta iestādes PVN sedz no valsts budžeta līdzekļiem;

9.2. tādas atvasinātas publiskās personas un kapitālsabiedrības kā valsts un pašvaldību ārstniecības iestādes (slimnīcas), plānošanas reģioni, augstskolas un zinātniskās institūcijas, ja PVN nevar atgūt, to sedz no valsts budžeta līdzekļiem;

9.3. ja biedrības un nodibinājumi (NVO) veic valsts deleģētu funkciju un PVN nevar atgūt, to sedz no valsts budžeta līdzekļiem;

9.4. pašvaldības, tostarp pašvaldību kapitālsabiedrības, finansējumu projekta ieviešanai, arī PVN segšanai, var aizņemt Valsts kasē;

9.5. komersanti PVN sedz no saviem privātajiem finanšu līdzekļiem vai cita piesaistīta finansējuma, kas nav Atveseļošanas fonda finansējums.

10. Atbalstīt Eiropas Ekonomikas zonas/Norvēģijas grantu Divpusējās sadarbības fonda iniciatīvu "*Mikroplastmasas piesārņojuma dinamika un izplatība Latvijas un Islandes jūru un ezeru ūdeņos - jauna sadarbības virziena uzsākšana*" par 51 893 euro ar 100 % donorvalstu finansējumu gala lēmuma pieņemšanai Divpusējās sadarbības fonda komitejā.

11. Turpmāk Finanšu ministrijai izstrādāt un finanšu ministram divas reizes gadā (līdz 1. aprīlim un 1. oktobrim) noteiktā kārtībā iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu par Finanšu ministrijas pārziņā esošo Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības aktualitātēm (pusgada ziņojums).

12. Atzīt par aktualitāti zaudējušu Ministru kabineta 2014. gada 16. septembra sēdes protokollēmuma (Nr. 49 57. §) 4. punktu.

13. Atzīt par aktualitāti zaudējušu Ministru kabineta 2020. gada 24. marta sēdes protokollēmuma (Nr. 17 21. §) 3. punktu.

14. Atzīt Ministru kabineta 2021. gada 7. septembra sēdes protokollēmuma (Nr. 60 33. §) 2. punktu par izpildītu.

Ministru prezidents (paraksts*)
Valsts kancelejas direktors (paraksts*)

A. K. Kariņš
J. Citskovskis

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu